

Borgere lider Tab derved. Det kan ikke lade sig gøre, det vil der ogsaa blive i dette Tilfælde. Jeg skal saaledes gøre opmærksom paa, at alle Tiendejere eller Tiendenydere, hvor Tienden er blevet afløst den 1. Januar i Aar, vil lide Tab, og det Tab vil akkurat komme til at svare til Forskellen mellem den Kapitelstakst, som vil fremkomme ved dette Lovforslag, og den Kapitelstakst, der vil blive, for saa vidt Lovforslaget ikke bliver gennemført. Men det forekommer mig, at dette ikke kan vække særlige Betænkeligheder, thi det maa jo dog ikke glemmes, at disse Tiendejere eller Tiendenydere, naar de sammenligner deres Stilling med de Tiendejere og Tiendenydere, som har faaet afløst deres Tiende for en Del Aar siden, har nydt en meget stor Fordel, og de vil under Forudsætning af, at Lovforslaget gennemføres, ogsaa i Aar nyde en meget betydelig Fordel i Sammenligning med de Tiendejere, der tidligere har faaet Tienden afløst. Men der vil jo ogsaa blive andre, som vil lide Tab, og et af de vanskeligste Spørgsmaal vil maaske nok opstaa, hvor der er Forpagtningskontrakter, som udløber i Aar, og hvor Forpagtningen ophører. For saa vidt Forpagtningen blev fortsat efter ny Kontrakt, vilde Udjævningen jo finde Sted senere, men hvor Forpagtningskontrakten ophører og vedkommende Forpagter træder tilbage, vil det ikke kunne undgaaes, at der paaføres Ejeren et ikke ringe Tab. Der kunde selvfølgelig ogsaa nævnes andre Forhold, men jeg skal indskrænke mig dertil, idet jeg dog samtidig skal bemærke, at selv om der her bliver adskillige, som vil lide noget Tab, saa forekommer det mig dog ikke, at dette kan være det ene afgørende, vi maa ogsaa tage Hensyn til andre Samfundsmedlemmer, og det kan jo ikke nægtes, at de ekstraordinære Forhold, hvorunder vi for Tiden lever, opfordrer til at tage saadanne Hensyn. Mange arbejder under meget vanskelige Forhold, Byrderne stiger i betænkelig Grad, og det forekommer mig derfor, at der bør tages noget Hensyn til alle dem, der skal yde efter Kapitelstaksten, saaledes at de ikke kommer til at føle Byrderne som alt for trykkende. Dette sker jo ved det foreliggende Lovforslag med Hensyn til de Afgifter, der skal udredes efter Kapitelstakst, og det, synes jeg, er meget heldigt.

Samtidig med, at jeg udtaler dette, maa jeg dog tilføje min Beklagelse over, at dette Lovforslag kommer saa sent til Behandling her paa Rigsdagen. Allerede i Efteraaret skete der Henvendelse til den

højtærede Landbrugsminister om at have sin Opmærksomhed henvendt paa dette Spørgsmaal, og nede i Folketinget blev der ved Finanslovsforslagets første Behandling ogsaa, saa vidt jeg erindrer, rettet Henvendelser til Ministeren om at have det i Erindring. Det forekommer mig derfor, at den højtærede Minister meget vel maatte have kunnet fremskynde denne Sag, saaledes at vi ikke skulde staa her og behandle dette vigtige Spørgsmaal 8 Dage efter, at Kapitelstaksten er sat. Hvis vi havde faaet dette Forslag frem i, hvad jeg vilde kalde, rette Tid, vilde vi have undgaaet ikke ringe Ulemper, og navnlig vilde vi have undgaaet, at det Spørgsmaal blev rejst, om vi ikke ved dette Lovforslag kommer ind paa en Lovgivning, som savner det retlige Grundlag. Jeg maa her angaaende dette Spørgsmaal udtale, at der indenfor mit Parti er en ikke ringe Ængstelse for, at vi kommer til at bevæge os paa et Omraade, hvor det retlige Grundlag savnes. For øvrigt skal jeg som Lægmand ikke udtale mig nærmere om dette Spørgsmaal, men jeg vil gerne henstille til den høje Regering og navnlig til den højtærede Justitsminister, om han ikke maatte føle sig foranlediget til at udtale sin Opfattelse af dette Spørgsmaal; og da jeg jo har erfaret, at der fra anden Side næres Ønske om at faa Lovforslaget drøftet lidt nærmere i et Udvalg, vil der ogsaa der blive Lejlighed til at tage dette Spørgsmaal under nærmere Overvejelse.

Jeg skal dernæst gaa over til at gøre nogle Bemærkninger angaaende Bestemmelserne i Lovforslagets § 4, og jeg vil straks sige, at der er vi jo sikre paa at bevæge os paa det rigtige Grundlag. Det bestemmes der, at de Tiendeydere, der ikke har faaet deres Tiende afløst, herefter skal have et Tilskud paa $\frac{7}{25}$ af deres Tiende af Staten, indtil Tiendeaflysningen træder i fuld Kraft. Alle disse Tiendeydere faar, hvis dette gennemføres, straks det Tilskud til Tiendeaflysningen, som det var Tanken, de skulde have efter Tiendeloven af 15. Maj 1903. Det fremgaar ikke tilstrækkelig klart af Paragraffen, at det ogsaa er Mening, at Tilskuddet skal ydes dem, hvis Tiende blev afløst den 1. Januar 1915; men den højtærede Minister har jo omtalt, at det var Meningen, og jeg anser det selvfølgelig for at være rigtigt, at dette sker. Den højtærede Minister gjorde ogsaa opmærksom paa, at Bestemmelsen om, at *Tiendeyderen* skal have dette Tilskud, vistnok er uheldig. Deri